

Womhaj Bóh!

Czísło 42.
21. ott.

Lětnik 10.
1900.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Smolerjez knihiczišczetni w Budyschinje a šu tam dostacž ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np.

19. njedzela po šwj. Trojizy.

Cf. 4, 22—24.

„Dha wotpołożće po přěnschim waschnju teho stareho człowjeka, kiž psches jebate lóschty šo škasty; wobnowće šo pak w Duchu šwojeje myšle a woblecžće šo teho noweho człowjeka, kotryž po Bošy stworieny je we wěrnej prawdošczi a šwjatosczi.“

To je prawy hlowny a mózny schpruch, kaž Luther praji. Wy škulšte džěczi, wy konfirmandojo a wschizny, kiž něhdy tajzy běšcže, seže jedyn kaž druhi tole Bože šłowo š hlowny nawukli. Pschetož jako bě wam w přěnim artiklu pokasane: šchtož reka Bóh stwori człowjeka šebi š podomnošczi, š podomnošczi na Boha stwori wón jeho, dopomnichu waš wuczerjo na to, šo je šhrystuš š nowa warbowal, šchtož bě šadamowa wina škasty, a šo móžemy my jeniczy na tym w šwjatej šcženizy wobnowjenym Božim šnamjenju šebi myšlicž a pytuyč, kaž šbóžny bě něhdy człowjekow přěnjotny šchtant w paradisu. Nasch schpruch je wam potom pschi wuczbje wo šwjatej šcženizy šašo psched dušchu šstupil w tym praschenju: šchto ma tajke š wodu šcženje na šebi? Tam šebi tón šnjes wot waš žadašche, šo byšcže stareho šadama podtepili, šnamjo noweho człowjeka pak w šebi pschekrašnili. Haj, wy lubi šcšecžijenjo wschizny, tak husto hacž džewjatnata njedzela po šwj. Trojizy pschihadžuje, je wam tež nasch tekst šašo a šašo do šwědomnja a do wutroby płodženy.

Duž dyrbjeli my jón prawje šnacž a po nim czinič. Ale na tym hišcže jara wjele pobrachuje, pschetož cžežki, wulki a šwjaty je šhumscht, šebje šameho šo wušlez a šhrystuša šo woblez.

Na to pak dže nasch tekst.

Pschetož šchto psche šwjaty japoschtol? Dha wotpołożće po přěnschim waschnju teho stareho człowjeka, Ach, twojeho stareho człowjeka njesnaješ ani prawje. Na najwysšsche mjersaš šo na njeho, hdž je něšchto hlupeho czinil a tebi psches to šchtodu nacžinil. Twojeho stareho człowjeka njehidžiš š wutrobu, ale džeržiš jeho ša njewinowateho a lubošcže hódneho, ša dušneho a šprawneho. Kaš by dha tebi do myšlow pschischlo, šo jeho wušlez? Šuknju, kotruž mašch po twojej myšli ša rjanu, njeczšjnješch přječ, ale wobšhowašch ju. Teho dla pschiudže tež, šo bohu žel we wjele wězach pschezo tón štary a šamy woštanješch, šo wschě twoje njepočžinki, kotrež hižo w mlodošczi nan a macž na tebi wuštajišchtaj, hišcže nětš, hdžez šy muž, žonu a džěczi mjersaja a czwiluja. Haj, hišcže wjazy. Šchtož wschěduje njewotpołożuje stareho człowjeka, tón budže šo pschezo bóle š jebatymi lóschdami škastyč. Duž šo štawa, šo móžea hřěšnižy w šwojich hřěchach šestarič a šeschědžiwicž.

Woni šu potom š dolhim šwucžowanjom na hřěch podobni na twjerdy dub, kiž njemóže šo wjazy šhibowacž, ani cžahnyč, ale kiž móže jeno šefera praweho šudnika w šwojim cžazu wotrubacž.

Duž džens, tač dolho hač je čaš, šapoczi wot-
połozic stareho cłowjeka a wojuj prawje! Njedaj žanemu
ranju šašwitač, hdžež šo pschi wobnowjenju twojeho
šchčenškeho šluba njewotrjensk staremu cłowjeki; nje-
daj žanej nozy cze pschifrywacž, bjes teho, šo njewuplějšch
we wutrobnym rošćaczu narošćene czerne a wóšny!

Alle kač ma to šo šćacž? Wšchač dyrbi móž w tebi
bjež, pschezo czerstwa a pschezo šhrobła, kotraž tule wójuu
njesprózniwje šapoczi a wuwjedže. Duž pišche šwjaty
japocštol: Wobnowćež šo w Duchu šwojeje myšle.
Mašche myšle šu prawidlo našeho žiwjenja. Kažkež je
šmyšlenje, tač duje wětr. Wšcho na tym leži, šo pschezo
prawu myšl, to je jašny rošom wo šlym a dobrym,
šwjate wotpohladanje jenicžny ša njebjekami štejecž, do-
špolnu a šwólniwu pošluchnošć pschecziwo Božej woli,
horze žadanje po tym, šchtož je horjekach, we wutrobje
mašch. Alle kaž reka wodu šama se šebje nima, ale se
žórka, tač tež ty šam w šebi tajke duchowne žiwjenje
nimašch, ale dyrbišch šo wšacž, hdžež šo žórli, mjenujžy
š Jesuša, psches šwjateho Ducha w šlowje a šakramencze.
Šchtož je š Jesušom žiwny, tón doštanje jeho myšle. A
jeno tajkemu móže wšchitko pschiješć, hdžž šo jemu
prěduje: wotpołož stareho cłowjeka a šwoblet šo noweho
cłowjeka, to je Šhryštuša, kiž je po Bošy štworjenu
we wěcžnej prawdošći a šwjatošći. Daj šebi
prajicž, ničto njeje nihdy Bože šamšne šnamjo widžiš,
ale wšchač wěny, šo šu te tji pocžinki: šwjatošć, praw-
došć a wěnošć, najwážnišche šchutki w Božim šnamjenju,
a šchtož ma te tji na šebi, tón je š Božej podomnošći
wobnowjenju. Alle hdžž je hižo psches šwjatu šchčeniznu
Boža podomnošć w naš wobnowjena, dha ma šo š njej
kaž š marmorowym pomnikom, kotryž čže mišchtr je
šwojim blóžkom wobdžělacž: pschezo jašnišcho a podom-
nišcho na teho, kotrehož dyrbi pomniš pschedšćajicž, wudžěla
wón wšcho, hač je došonjane. Haj, psches wobšhad
w modlitwje se šbóžnikom dyrbinny my šo do jeho šnamje-
nja pschekrašnicž wot jeneje krašnošće š druhej, hač wón
budže tam wšcho na naš a w naš nowe cžinicž a my
budžemy jemu runi a jeho widžecž, kajkiž wón je.

O wěcžne šwětlo, wobnow mje,

A twoje woblicžo nječ je

Wi šwětlošć, kiž mje roššwěcži

A moju dušchu napjelni.

(198, 1.)

Šamjen.

Wucžowanje po Božim pišmje

abo

taške myšle naděndžech, Bože šlowo cžitajo.

Podawa šwěrnny cžitač „Šomhaj Wóh-a“.

1. knihi Wóššagowe.

(Wotracžowanje.)

15. šta w.

Abrahamowa wěra a prawdošć doštanjetej šhwalbu.

I. Šchucžka 1—11. Šako po wójnškich štrochach nowe Bože
wobšručenje Abrahamej šchit pschilubi, dha wušna šo šwojeje
hórteje bološće, šo nima žaneho džěšća a šo ma teho dla wotrocžt
wšchě jeho šluba namrěcž, ma-li žohnowanje wotšacž w jeho domje.
Tola Wóh šlubi jemu cžělneho herbu, a Abraham wěrjšche
tutemu šlowu bješe wšcheho dwělowanja. Ša cžazy šablanya a
šłabeje wěny wuprošny šebi pač šnamjo šwojeho šlubjenja, kaž je
Wóh přjedy Noachej tučel dač. Alle wšchehomóžny Wóh pošhili
šo š wulkej miłošću hišchče dale: wón šwajša šwjatočžnje šwajš
kaž běšche to mješ ludami š woprowanjom wašchne; tač běšche šo

šmjertnemu cłowjeki woprawdže šwajša; a nětko wotkryje jemu
nowe, kručjšche wuhłady do pschichoda šwojich potomnikow.

Abraham běšche mnohe šhroblošće a nješebicžnošće pošajač,
dha šta šo, šo pschišćže ša njeho cžaz šnutškwoneho špšćowanja.
Tač šedžišche raš psched wječžorom šam w šwojim štanje a
šrudne myšle jeho šrudowachu. Těhdy šo jemu Šnješowe šlowo
we widženju došta. Šdyž běšche šo žyle do šwojich myšlow ša-
myšlil, šhubichu šo jemu dale a bóle šwonškwone myšle, šo ničžo
wjazy njewidžěšche a nješlyšchěšche ani wokoło ani pódla šebje, ša
to pač šo jemu šnutškwone myšle wotwriču a jeho ducha wón
wuhlada š duchownym wóčškom Šnješa, kotryž běšche šo jemu hižo
wospjet šjewil, a wušlyšcha š duchownym wuchom jeho šlowa.
Šnješ pač, kotryž je doma w šlubinach našchěje wutrobny, a kotryž
pohlada do najpotajnišchich kucžikow našchěho bjež, jemu na cžiche
ššóžby a praščenja jeho dušche wotmolwi prajizny: Njeboj šo,
Abrahamje, ja šym twój šchit a twoja jara wulka mšda.

Tajžy šmy my cłowjekojo: druhdy šmy my wječeli a špoko-
jeni, jačo bychmy šedželi w njebjy mješ šwjatymy jańželemi, a
bóřny šašo šmy šrudni, jačo bychmy šhodžili tyžaz mil pod šemju;
druhdy šwój pokoj w najjašy išchěj šwěžy wohladamy, a bóřny šmy
wšcho šabli a našcha myšl šo šahowa do cžěmnnych, cžornnych
mróčželow.

Abrahama je šawěšće šrudžilo, šo šo jemu na jenej štronje
Boža huda tač wulšotnje šjewi a šo běšče Bože žohnowanje, jemu
špočžene, tač widžomne, šo pač mješšche na druhej štronje pschezo
hišchče na to cžatač, šchtož by jemu najlubjšche a najšhmanjšche
byle: šyna šwojeho cžěla a herbu šwojich šublow. Šobla teho
ššćarišchčej šo Abraham a jeho mandželška džěi a bóle a móžnošć,
šo šo jemu najhoržišche požadanje došjelni, šdalowašche šo džěi a
bóle. Šemu wšchemu wón njemóžšche dorošćicž.

Šchtož niškomu njemóžšch wupowjedacž, to wupowjedaj Bohu:
wón šlyšchi šdychowanja twojeje dušche a potajne ššćoržjenja twojeje
wutrobny. Wón njeje nihdy dalošo, šteji štajnje pschi tebi a wu-
šlyšchi bóřny a rady, šchtož šhudy cłowjel prošny: Duž špokoj šo!

Njebedž šo pschichoda dla ani se štyšškwimymy myšlemi ani
š dwělowanjemi, hač šo cži date šlubjenje tež doštanje! Nješly
ty hačle njedawno we wojowanju š šedw Laomerom šhonič, kajki wěšty
šchit a tač móžna bróš pschecziwo šwonškwonny nješšchecželam cži
šym? hewač by šo cži móšlo šrudnje šćěcž: wulke bě jeho wóšško
a šhmanny na wójuu a šwucženy na wójuu běšche wón šam! A
nješly šo šam wušnač, hdžž je tebi Šodomški kral mnohe šluba
porucžil, šo mašch šwoju mšdu hižo š tym, šo šym ja š twojim
pschecželom, a šo šym tebję pschijač do šwojeho towaššćwa, a šo
mašch teho dla wšchu druhu mšdu ša šnadnu a šo šo jeje lubje
rad wšdašch? Duž wšmi dha mje a šlowo mojšeho šluba tež ša
šchit pschecziwo twojim šnutškwonny nješšchecželam, pschecziwo
myšlam, kotrež cze žeru we wutrobje, a kotrychž dla mašch šo
bědžicž š dwělowanjom, a špokoj šo ša cžaz, šo hišchče žaneho
šyna nimašch, š tym, šo šym ja twój! nječ šym ja tebi wjazy a
drohotnišchi, dnžli wšchě džěcži a džěcžidžěcži, ša kotrymž šo roš-
šladujšch se žedženjom.

Šchtož Boha lubuje, tešo najwóšebnišcha mšda je, šo Wóh
jeho šašo lubuje.

Pschi tamnych Božich šlowach špóšna Abraham hačle prawje
šwoju šrudobu, kotryž běšche došal do wutrobny šawrjel. Psche-
šjelujene wodyn šo bješe wšchcho pschěšćacža š dušche wuliwachu,
jačo by hačženjo šo roššorhnyšo, a tač wotmolwi na Šnješowe
lubošne šlowo nimale hněwny: Šnježe, Šnježe, šchto čžešch mi
dacž? šchto pomha, šo škopišch wšchě šlubjenja na mnje, hdžž tola
ničlón njemóže namrěcž twoje hudašne žohnowanje po mni? Ša
nimam džěcži; ale tajkim ludžom, kotrež namrěšćwa nimaja, wo-
šradžišch džěcži; mój domowny šašćojnik na pschiklad ma šyna, tutón
Šliešer š Damáškuša; kaž šo mi nimale šda, ma tón bjež
š mojim herbu.

Bješ dwěla běšche Abraham Šliešera kupil, hdžž cžehnjěšche
psches Šyrišku do Šananejškeho kraja.

Abraham pošmyšli šebi: Najpřjedy mējach šo džělicž wot
šwojeho wóžšneho doma, potom mējach šo džělicž wot Lota, a
runje po tutym džělenju wot Lota je mi Wóh wóšebje šlubil, šo
budže Šananejški kraj mój kraj; tač dha njemóže bjež Bože wot-
pohladanje, šo by šo došćalo moje namrěšćwo a žohnowanje na
nim wotpočžowaze mojim pschiwušnym, ale ja mam pschijecž šwo-
jeho přěnjeho wotrocžka ša šwojeho šyna. Duž džěšche Abraham
dale: Šlaj, ty mi nješly šymjenja dač a mi drje tež žane wjazy

njewobradzišch, a hlaj, ja šym hotowy, so šo spofoju i tym, so žaneho džěsca nimam; mojeho wotrocškow šym — wschaf je to tola twoja wola, budže mój herba.

Abraham je tu wschu staroscž a wschu trjudu se šwojeje wutrobny, kotrejež šo wjazny dowobaracz njewjedžesche, psched Bohom wuškpał. Stajnje wschaf je lěpje, hdyž šwoju nusu a staroscž šnjesej do mjeswocža wuškpašch a i nim šamym šebi radu sšladujesch, dnyžli so ja Bohom morkotasch a so šo do šrudoby, kotraž duškhu tyšchi, šaryjesch. Nad tymi, kotřiz takle čzinja, dobudže bórny špytowanje, šašydli šo w jich wutrobje a štorcži jich do škaženja. Kotřiz pak Božej wutrobje wuškpašch, šchtož jich šrudži, tyšchi a špytuje, tym wupomha Bóh psches šwojeho ducha a wuwjedže jich i šludnych pucžow, na kotrež šu jich myšle se staroscžemi wobčežene dowjedle.

(Potracžowanje.)

Wješna wójnska šhronika i lěta 1870.

(Potracžowanje.)

Prěni pólki bitwy.

Ma dnju 6. angusta rano wokolo šchtyrjoch šlyšchachmy prěni šróczž i kanonami ššelecž. Ničto njewjedžesche, hacž běchu to našche franzowske abo němške. Ale šajki šajšišchčž čzinjesche tute šhimanje kanonow na našch žyly lud! „Nětko šo šapocžina, nětko pschindže čžežta hodžina. Šchto šo stanje? Še dha to móžno? Ně, nihdy nanihdy njebychmy šo teho nadžijeli, so je njepšchecžel tak bliško, tak bliško . . . Bitwa potajšim, bitwa tudy pola Fröschweilera — my šmy šajecži . . . Wulki Božo w njebješkach, šmil šo nad nami!“ Tak žaloščiji šo psches žyly wješ. — „Woni du, woni du, luby Šesu! hdyž čžekamy, šchto šapocžujemy?“ tak štona šo we wschitkich domach a dworach. — Tež w mojim domje je šamy štrach a štyš. „Šdže čžekamy? Šchto budže i našchimi džěčžimi, i žyly najšchej nadobu?“ Wobrocžu šo na našcheho lěkarja Šarafina, i kotrymž šym šo špschecželil. „Šraječe mi prawdu, šu to pólki woprawdžiteje bitwy?“ — „Šaj, dženkša šwita čžežti džěš.“ — Nětk njetrjebamy wjazny dwělowacz. Bože šhimanje šo pschiblišuje, Boža ruka leži čžežto nad našchej wžu, nad našchej wótečžinu. O, šak pužoze mi wutroba, tak štyšknije! Šdže jenož čžemy? Njebšmy hišchže i žyly ničžo ššhowali! Doma leža pjenjesy ša nowotwar žyrkwoje . . . tam šu tež moje nalutowane pjenjesy, wschitke moje dobre knihi. — A hdyž dha mašch draštu, rubiška, šlēborne šchle a šžizy . . . njebšy dha hišchže ničžo šrumowala? Njechamy wschitko do pinžny njescž, abo do šólnje abo kuchinje? Dži, ššhowaj jo, šaryj do šahrody . . . Njebšlyšchich dha? — Ššhowaj ty! . . . ja njewěm . . . ja njewěrju nikomu — to nam tola ničžo njepomha! Čžakaj, wěm měštno, tam jo wěšče njepytaja. Šój, šhwataj, wšmi wschitko a jo . . . tam . . . hlaj tam . . . ššhowaj, šaryj jo do hnoja . . . šhwataj, wuryj džěru a nuts se wschitkimi wěžami . . . tam derje leži . . . Ale nowa pjeršchčž, mokry hnój . . . njemóžesch to pytnyčž? — Njeje naš ničto widžal? — Šlaj, tam horjeka šu wschitke wokna wote-wrjene . . . čži ludžo tam šu naju šnano widželi. Wty to nje-šmēmny tudy wostajicž . . . To šo pscheradži — šo nam kranje. Šosmjetaj hnój šažo, wšmi šažo wschitko . . . šhwataj i nim prjecž, do šštwy . . . Wšchudžom šo i ludžimi mjerwi. — Luby šbóžniko! Tu hišchže wobaj štejimoi, žyly pohluščenaj, poraženaj, potulenaj a šlakamoi, žaloščimoi a štonamoi, a čžemoi wschitko ššhowacz — a tola žadyn šo njehiba a wschitko leži, hdyž leži. Šruškžny wjazny šu hižo w tamnym dole — pošluchaj, šažo šo ššeli . . . Našch lěkar Šarafin pschezo bóle šblědnje . . . „Šnjesh doktor, hdyž čžecže?“ — „Budžecže jenož šmērom. Wšchindu šažo!“ — „Šaj, šmērom! Wty čžecže naš wopušchčžicž!“ — Šawěšče. Wón wopaža šo i mjecžom, tyšny šwoju pištoliju do paža, šawda nam ruku prajwšchi božemje. Wlóžesch šebi něšchto žalošnišche myšlicž? — Tu pschezo hišchže štejimoi, a wonka žolmi a mjerwi šo i ludžimi a wofakam. Njewēmny šebi žaneje žiweje rady. Božedla, šchto čžemy jenož šapocžecž? Čžemy do pinžny hičž? abo do hródže? abo do bróžnje? Wšched mojimaj woczomaj šo čžmi . . . Nětko njebmēsch wo šwoje wěžy šlakacz, abo čžemy čžekacz do druheje wšy. — Šaj, hdyž pak šo dužny po pucžu njebžže štanje! . . . wbohe džěčži njemóža bēžecž. — Tam tež wjazny njedóndžemy, dhrbimny wostacz. Ale wo šštwje njemóžemy wostacz . . . Wěšch ty, šchto? Wšmi naju džěčži a dži i nimi do hroda; knjeni šhrabinka čži wěšče praji, šchto mašch čžinicž . . . Dži, šhwataj!

ja doma wostanu, doniž budže mi móžno, potom pschindu š wam. Šsedma hodžina je wotbila. Šekar Šarafin šo wrócži. „Šchto čžecže?“ — „Dženkša budže krawny džěš!“ Wón praji šwojim mlodym lěkarjam: „Šejda, hólžy, njebocže šo, šadžerčže šo, šako žane granaty lětale njebychu! A potom še mni: „Šnjesh šaraf, my trjebamy žyrkej; wschitke šawki dhrbja i žyrkwoje, a potom ma šo do njeje telko šłomy nanošchčž, hacž je móžno.“ Ša i nim do žyrkwoje du. Špěšchnje šo wschitke šawki wunješu a žyly rum šo se ššymu pošladže. To šame stanje šo tež we šchuli. Wšchitko wola a hrowi. Wjazny čžahnu i hudžbu psches wješ i njelicžomnymi čžrjódami. Šurtojo šo hromadža, šapocžnu helike wolanje a čžerja do bitwy. Wrocžu šo domoi. Wrota šo šamku. Šažo šo i kanonami ššela. Ma dobo šo ša wrotami ššepa, šo šhimoze a šo ššle; François, François, mon Solferino, mon Solferino! P' ennemi est là! (Šranko, mój šón Šolferino, njepšchecžel tu je!) Čžeho dla šu wrota šawrene? Šchto ma to šekacz? — Wšchitkhwatam, prošchu wo wodacže; François šhwata do hródže, wuwjedže šwojeho šonja, pschepoda jo šwojemu wšchkej, kiž hnydom prjecž jěcha kaž wichor. — Ša tež šažo na dróhu du. Tu widžu mašchala, a pola njeho je žyly čžrjóda generalow. Wšchitžy šu na šonju a w pschnej drašče, tajžny šhutni, tajžny blědži, tajžny šwjatocžni . . . Wój Božo, šajki wulki njepšchecžel wotomik! Ščeka mjes šobu njemērnje, wažnje . . . porucža wufakny; jěchaja tam a šem. — Nětko jěcha tež mašchal do bitwy! Šchaj i Bohom, rjekto, ty šhrajesch i wofudom šwojeho ššěžora! Ale general Ducot je tu se šwojimi wšchkami wostal. Wón šo šrucže woprašcha, hacž jeho ničto njecha na wěžu dowjescž. Džěch i nim horje na wěžu. Ššladowachmoy do wokoliny. Tam šady, na tamnych hórach šteja čžorne čžrjódny njepšchecželow. Tam, haj hladaš, tam we tych čžrjódach šo šiba, pschezo bliže šo šiba, pomalu ale pschezo bliže . . . šažo šabluchnje, šo šahrima . . . Bojoscž naju šoji na wššokoj wěži; džemoy šažo dele. Šbóžny i naju mjecži. Ma woblicžu generala Ducota pak widžu šamu staroscž a štyšnosčž. Ššynje šo na šwojeho šonja a jěcha š wójememu regimentej. Še na pol wofšmich. Bitwa je šo šapocžala.

(Potracžowanje.)

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Šrudna powjescž psches žyly Šafski kraj džě, so je šral Albert na šwoje štare čžerpjenje i nowa ššhoril a so je šamo do njemozny padnył. Wšchón lud našcheho wótneho kraja tule powjescž i wulkej šrudoby šlyšchi a šo šjednocži w tej nutrnej proštwje: „Bóh lubny šnjesh čžahł jemu bórny šažo wotšhoricž dacž a jeho dolho hišchže šadžerčecž našchemu wótnemu krajej a jeho ludej, kiž jeho i žyly wutrobu lubuje a čžescži.“

— Nowy šerbški bibliški pucžnik šo čžišchčži. Šón šróczž je šon ša čžišchčž pschihotowal kn. šaraf Matel-Bartski. Wón budže w prawym čžahnu hotowy a Ššerbja šon dostanu. Ššobustawny našcheho lutherškeho knihowneho towarštwu šon šarwo dostanu kaž štanje. Drušy pak móža šebi tež tu wažnu knižku, kotraž nam ššžde rjane šłowo se šwjataho pišma šobu da, ša 10 np. šupicž. Šnježa duchowni šmēja ju na pschedaš, hdyž je wušchla něhdže w měžazu dezemburu. Tež pola šnješa Ššmolerja w Budyšchinje budže wona dostacz.

— Š Budyštemu našymštemu šermanškej wuńdže tež šažo našch pschecžel šerbških domow — šerbška protyka: „Wšchedženak“. Škaž ššžde lěto šo wón tež lětkša šažo rjenje špišany a derje wu-hotowany i rjanyni wobrašami do našcheho šerbškeho luda naštaji. Wón ma po wšchēm šerbškim kraju šwojich dobrnych pschecželow a šebi wěšče lěto a wjazny pschecželow dobudže. Wěšče šo nam w našchim čžahnu do šyteje wole doščž němškich wšchelakich protyškow poššicžuje, ale my Ššerbja wēmny, so žana němška protyka tajka dobra njeje kaž našch šerbški „Wšchedženak“. Do šerbškeho doma ššušchja šerbška protyka, ššušchja našch Wšchedženak a to njeje prawy šerbški dom, hdyž wón pobrachuje a hdyž němška protyka na ščženje wšpa. Dostacz budže šerbška protyka pola kn. Ššmolerja w Budyšchinje kaž tež we wšchch pschedawarňjach „Ššerbških Ššowin“ na wšchach a wona wuńdže šonž tuteho měžaza.

— Šańdženu pošndželu mějesche šo we Wššbortku poštwjecženje škala Albertoweho wustawa, domišny ša džěčži, hdyž male džěčži ššudnych džělacžerškich ludži rošwucženje a šhadanje namakaja w tym čžahnu, hdyž šu šarschi na džěle. Wobdželenje na šwje-dženju bēšche bohate. Šo wušpěchanju ššeršchja: „Ššwal teho

Knjesa, moja duscha, mjesche knjes farať Garbat i Kotez, jako fastarať Wósporskeho wupróbnjeného fastkeho města, posbchowazu rěč, w kotrejž na wažnošč nowého wustawa pokaja. Knjes mjeschczanosta Jasold postrowi cžestnych hosczi, kn. tajneho zyrkwinskeho radziczela Kellera a hamtskeho hejtmana i Karlowiz, kaž tež fastupjerjow města a towarstwow a idželi, so je sa wodžerku nowého wustawa pomjenowana knjezna Wenza i Maleho Wjelkowa. Kralej Albertej bėsche so scžehowazu telegram póbłal: „Waschej Majejtosčzi wupraji wobydlerstwo hwěrneho města Wósborka k wotewrjenju džeczazaje domišny krala Albertoweho wustawa najpodwolnišche poczeščowanje.“ Wot jeho Majejtosčze je tež hnadne wotmolwjenje tón hamy džej pschischlo. Po tšifrócznej šlawje na jeho Majejtosčz krala Alberta so po wuspěwanju kberluscha: „Njech Bohu džakuje“ posbchowaza šwjatocžnosčz skónczi. Njech tónle nowy wustaw šnutschowneho mizjionstwa w našchej Łuzicy psches Božu hnadu bohate duchowne plody žněje na tych mlodych duschach, so bychu so wobtwjerdzile w lubosczi k temu šbóžnikaj a twjerdze stejale we wichorach žiwjenja.

— W Kubschizach so w bližšich dnjach fastanišcžo ja tworowe cžahi wotewri. To budže ja wokolnosčz Kubschiz wažne a wužitne, hdžež dyrbjachu hacž dotal do Budyschjina na tworowe fastanišcžo abo do Pomorz jědžicž, hdžž něščto wotpóbłachu abo dostachu.

— Towarstwo k šdžerženju starožitnych pomnikow w Sakskej je tež w našchim starošlawnym mjesče Budyschjine wuradzilo. Wone je so na mjesčzanstu radu wobrocžilo, so bychu so tola i najmjějšcha te šbytki starých mjesčzanškich murjow, kiž šu hišcže wostale, šdžeržale jako pomnik stareho cžaha. Mjesčczansta rada je tež temule žadanju pschihlošowala a cže so po šwojich mozach ja to staracz. Towarstwo ma wěšcže křwalobny nadawš w našchim cžahu, hdžež wjele ludži na to dže, wšcho stare wotštronicz a na to něščto po nowe módže stajicz. To nowe šebi nětko šame křwalbu rjanosčze žada, a hdžž tež woczam rjany pišany wobras pokajuje, so tola prascha, hacž to stare, kotrejž nam předomanje je starodawnych cžahow džerži, móžnišcho k wutrobam njerěčzi.

Něščto k rospominanju.

K r u w a ř .

„Khwataj! Khwataj!“ mlódschi dweju pucžowarjow napominasche. „Ščto widžišč na krumje a krumarju? Najwažnišche je, so mój křětije na horu horje pschidžemoj. Wot tam je daloki wuhlad na morjo.“

Wonaj stejěščaj horjekach. Dellach so žolmy žolmjachu, wulke, móžne, majestetiske kaž wotpóbłane wot štworicžela. Horjach nad powětrowym morjom čorne, móžne mróczalki podomnje majestetizy cžehnichu.

Staršchi pucžowar praji: „Prijedy pola krumarja ja wjele dale widžach. Stopa krumy w pěštu mjesche tajke něščto rjane ja mnje, so šamo najšlawnišchi griechiški wuměški wobras njemóhl rjeišchi byčž, hacž tale forma w pěštu. To bėsche wobras i mojeho džeczatstwa. Džeczatstwo bėsche mi w tym wokomiknjenju tak bliske, kaž bych ja wčžera mój džekaty narodny džej šwjeczil. Ale ach, tak mi tón hólczez pokutne předomanje džeržesche. Wón krumu wokolo šchije wša a šwoju hłowu pschitkóčzi. Wón majšasche to dobre škozjo a rěšasche jemu hólbiť. Tak bych so ja tež pschi šymnym wětšiku k krumje pschilehnył, so bych wobarnowany byl a so hřel. Ach, ale juntróčž šym šurowy byl pschecžimo krumje. Ty widžišč, kak to wšchitko we wutrobje ležo wostanje! Tež ta kruma je hišcže žiwa, kaž mój cžichi škóžbnik. Ach, kak mje dženza hišcže boli to krute dyrjenje. Wěšche tužno; muchi pschecžehachu; kruma kusť njeměrna džěšche. Ach, kak so ja starý muž psched tymle krumarjom, kotryž i krumu tak derje mēnjēsche, hańbowach. Mi bu horzo, hdžž šebi na to pomyšlich, ščtož bēč w starobje teho hólza cžinił.“

Žohnowanje njedžele.

W Newcastle wobhladašche šebi knjes wobydlenie, kotrejž cžyšche šebi wotnajecž, dokelž cžyšche so w tym mjesče šajndlicž. Wobšedžet jeho k woknu horneho šchoša dowjedže, jeho na rjany wuhlad kēžbliveho ščini a pschistaji:

„Njedželu je šamo kathedrala (Boži dom) i Durhama widžecž.“

„Čžeho dla njedželu lēpje hacž druhi džej?“ so zušy špodžiwajo praschesche.

Wón wotmolwi: „Dokelž so je wšchitkich tych wuhenjow, kotrejž widžicže njekuri!“

Kajke žohnowanje je njedžela, hdžž ju šemški kur starosčow a njeměra na tym dnju našchemu wóčžku njemucži!

Šotom móže našcha hewal wobcžežena duscha šwobodnje a njemylena won šhladowacz do šlubjeneho kraja a do nowého Šerusalem.

Ma cžož ščtó šwoju wutrobu póbšuje, to je jeho Bóh.

Šwět dawa hubjenu mšdu.

Šsrijedža křudoby a bohastwa je najlěpsche žiwjenje.

Móžesč šebi ty po mēr hicz, hdžž jón šam w šebi njenošych?

Šichiz je rańšcha hwěšda, kotryž psched škóncžkom trosčta křodži.

Njedželski dobytk bórny so minje.

Ščtóz je w templu temu Bóh jeho dom wobstara.

Ščtóz bjes Božeho šłowa te mšchi dže, bjes Božeho šłowa šašo won pschidže.

Bjes Boha, bjes lubosčze; bjes lubosčze, bjes Boha.

Šwólniwa wutroba cžini lóhkej nosy.

Ščtóz cže dobyčž, so najprijedy wojowanja bojecž njēšmje.

Čžim bliže šu njebješa, cžim nahlišche hory.

Próza, starosčz a šrudobu šu šemje wšchědna drašta.

Šow šrudoba, tam mšda, jow bēdženje, tam křona.

Ščtóz cže mēcz, dyrki rycz.

Wšyche wrotow hele šteji napišane: Wascha šašlužena mšda, wšyche wrotow njebješow: Našcheho Boha hnađa a šmilnosčz.

Čžlowjek bjes wodaczja hřehow je kaž něčtó, kotryž i mērom špi, hdžž so křěža pali.

G u d a n č ž l a .

Kotre biblistke šłowo džerži dwē jenajšej polzy?

[andang]

Wodžerjam so do předka šluscha, ale kotji —wodžerjo pat šesady du?

[olazqoawpłk]

Róždy a křžda ju ma, a ničtó ju njemóže widžecž, a ščtóz je ju šhubil, njewidži do žyła ničžo. Ščto to je?

[všpnc]

Dališche dobrowólne dary ša wohe armeniske šyroty:

G. i R. 1 hr. 50 np.

W mjenje wobohich šyrotow praji wutrobny džak

Gólcž, redaktor.

„Bombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pschedawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyschjine dostacz. Na ščtwórcž lēta placži wón 40 np., jenotliwe cžišla so ša 4 np. pschedawaju.